

*Культура України в
роки незалежності*

Основні чинники та особливості розвитку культури в Україні

- Культурне життя в роки незалежності розвивалося в складних і суперечливих умовах. На шляху розвитку культури скасовані всі штучні перепони, цензурні заборони, ідеологічні обмеження. Українські митці, науковці, освітяни отримали вільний доступ до культурних надбань людства. Українська культура ґрунтувалася на відродженні історичної пам'яті, поверненні культурної та мистецької спадщини, вивільненні творчої ініціативи, піднесенні народної творчості, пожвавленні культурного життя в регіонах.

Стан освіти

Першим кроком на шляху перебудови освітньої галузі став прийнятий Верховною Радою України ще в 1991 р. Закон "Про освіту", який визначив школу як основу духовного та соціально-економічного розвитку держави. Згідно з законом, а також внесеними до нього змінами і доповненнями, освіта мала бути доступною, гуманною, незалежною від політичних партій, громадських і релігійних організацій, забезпечувати рівні можливості для всіх людей, зв'язок з національною культурою і традиціями, відповідати світовому рівневі..

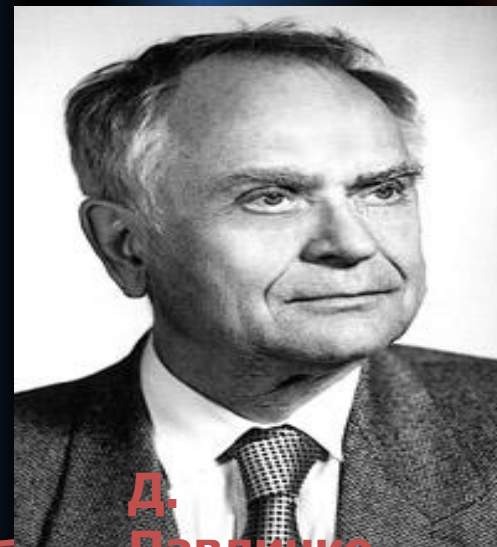
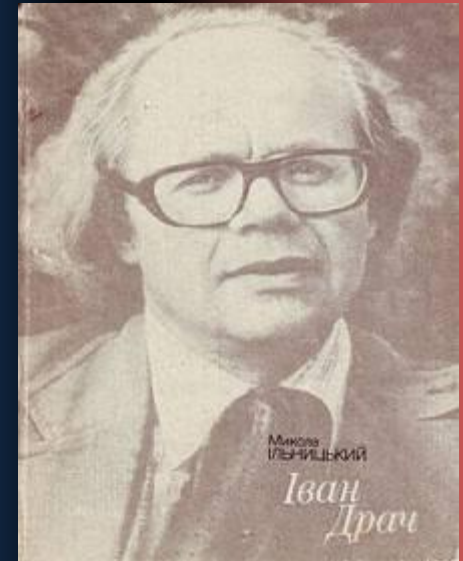
Основні тенденції розвитку науки

На початку 90-х років наука України перебувала у важкому стані. Значною подією в науковому житті України стало створення в 1990 р. Української наукової асоціації (УНА), яка, на думку засновників, мала сприяти відродженню української науки і виведенню її на світовий рівень. Незважаючи на те що в Україні на 1994 р. загальна чисельність науковців становила близько 300 тис. чоловік, що вдвічі більше, ніж у деяких західних країнах, ефективність наукових досліджень була набагато нижчою, ніж у Західній Європі чи Америці. В 1994 р. Академію наук України проголошено Національною. Протягом 90-х років сфера гуманітарних досліджень суттєво розширилась. Це були : Інститут сходознавства ім. А. Кримського, Інститут української археології і джерелознавства ім. М. Грушевського та ін.

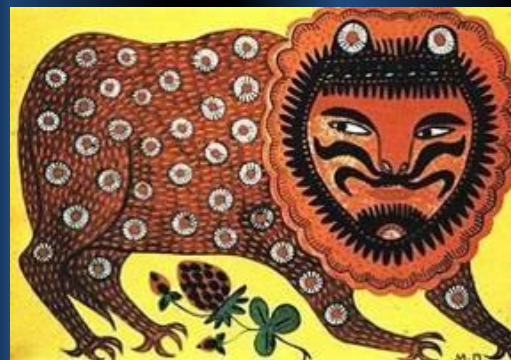
Здобуток української літератури

Вагомий внесок у відтворення історичної пам'яті та повернення забутих імен діячів культури і мистецтва зробили Спілка письменників України та її друковані органи: газета "Літературна Україна", часопис "Вітчизна", "Жовтень" (з 1990 р. — "Дзвін"), "Київ", "Прапор", "Народна творчість і етнографія", тижневик "Україна". Сьогодні перше місце посіла публіцистика, яка висвітлює політичні процеси і зміни, що відбуваються в суспільстві. Доречно відзначити наповнену високим громадянським пафосом творчість О. Гончара, І. Драча, Д. Павличка, П. Мовчана, В. Яворівського, І. Дзюби, Р. Лубківського, Р. Іваничука, О. Сизоненка, О. Мусієнка, Ю. Щербака, П. Осадчука та ін.

Надбання українського мистецтва

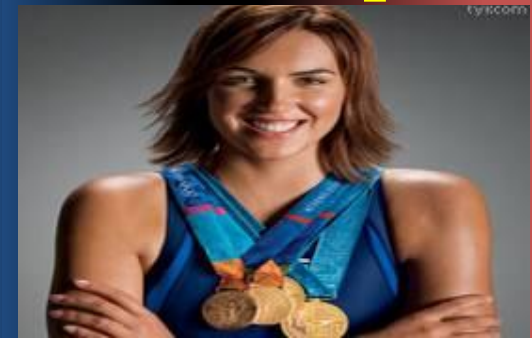
- Не зважаючи на мізерне фінансування з боку держави, українське мистецтво подекуди навіть нарощує свій потенціал. Так, у Полтаві в 1999 р. була відкрита галерея сучасного українського мистецтва, у Києві – “Мистецький арсенал”, у Запорозжі відкрито муніципальний театр “Хортиця”. Високий рівень майстерності продемонстрували українські кінематографісти. Серед них фільми Ю.Ілленка “Лебедине озеро. Зона”, К. Мурадової “Три історії”, Г. Кохана “Тупик”. Також Україна підтверджує свій авторитет і у високому естетичному співі, коли співачка Руслана Лижичко на пісенному конкурсі фестивалі “Євробачення – 2004” - перемогла.

Фізична культура і спорт

Україна завжди мала добрі спортивні традиції . Після здобуття незалежності було створено національний олімпійський комітет (НОК). Перше Олімпійське золото для незалежної України здобула Оксана Баюн (фігурне катання) . Здобули світове визнання також Лілія Подкопаєва (спортивна гімнастика) , Катерина Серебрянська (художня гімнастика) , Яна Клочкова (плавання) ,Сергій Бубка (легка атлетика) , Андрій Шевченко (футбол) , Віталій та Володимир Клички (бокс) .

- На початку ХХ ст. українська культура досягла свого розквіту. Це був період, позначений зростанням національної самосвідомості. На цій хвилі розгортається творчість цілої плеяди українських митців, які збагатили вітчизняну духовну скарбницю. ХХ ст. для України стало часом великих випробувань, важливих суспільно-політичних подій, що часто призводили до знищення засад національно-культурного буття, були згубними для діячів культури та не сприяли збереженню культурних цінностей. Та, незважаючи на складні катаклізми, українська культура продовжувала плідно розвиватися.

